

## [Ib Thyregod.]

at offentligheden ikke skal omfatte de interne referater og interne dokumenter o. lign., men alligevel vil lovforslaget give en sådan mulighed for offentlighed, at det i sig selv vil skabe betingelserne for en rationalisering, som vi i øvrigt måtte ønske.

Jeg er for så vidt enig i de synspunkter, som hr. Jørgen Peder Hansen var inde på, at offentligheden er af betydning også i forhold til de enkelte vælgere, i forhold til befolkningen, for at skabe bedre tilslutning til demokratiet, for at skabe bedre forståelse for de afgørelser, der træffes, og skabe garantier for bedre afgørelser og en bedre kommunikation i det hele taget.

Må jeg i den forbindelse nævne, at jeg tror også, man trænger til en større offentlighed inden for kommunerne. Hermed tænker jeg ikke på den kommunale forvaltning, som jo direkte falder ind under denne lov, men på kommunalbestyrelsernes virksomhed. Alt for mange afgørelser træffes for lukkede døre, og det er ikke strengt nødvendigt, at disse afgørelser træffes for lukkede døre. I alt for mange kommuner har man den praksis, at man påbegynder en udvalgsbehandling af forskellige sager, og at man så, når udvalgsbehandlingen er afsluttet, lader sagen komme frem til kommunalbestyrelsen, så der ikke er nogen reel debat om sagen, før den kommer til behandling i kommunalbestyrelsen. Alt dette er efter min opfattelse uheldigt ud fra et demokratisk synspunkt, og vi vil inden for venstre tage initiativ til også inden for det kommunale område at skabe mulighed for en større offentlighed.

Må jeg i denne forbindelse også nævne planlægningen. Planlægningen foregår jo ikke i offentlighed, og selv i det øjeblik der kommer til at foreligge en byplan, ja, så har vi jo set eksempler på, at dette også foregår på en sådan måde, at offentligheden ikke får særlig meget kendskab til det. Den aktuelle sag er jo sagen fra Islands Brygge, hvor byplanen og meddelelserne herom fremkom på en sådan måde, at det var meget vanskeligt for offentligheden at få kendskab til den. Jeg minder om professor Steen Eiler Rasmussens artikler herom i bladet Politiken. Det er klart, at det må være naturligt også at få byplanlægningen, måske allerede på et forbereden-

de stade, men i hvert fald på det senere stade, frem i offentligheden, således at man får kontakt med de enkelte borgere om disse spørgsmål, så man kan få en diskussion i gang, en kommunikation med borgerne om de ofte afgørende byplanproblemer, som kommer til at foreligge. Islands Brygge er kun et eksempel; det er klart, at der inden for mange andre områder kan nævnes eksempler på mangelfuld kommunikation.

Endelig vil jeg gerne nævne, at det jo, som det er blevet sagt, er af betydning for den demokratiske udvikling, at den enkelte får størst mulig indflydelse. Størst mulig indflydelse for den enkelte opnås bedst ved offentlighed, ved offentlighed i forvaltningen og ved offentlighed inden for de offentlige myndigheder i det hele taget. Dette lovforslag er et skridt i retning af at opnå denne offentlighed, og jeg kan derfor på mit partis vegne anbefale forslaget.

**Nordqvist:** Allerede junigrundloven af 1849 fastslog, at retsplejen skulle adskilles fra forvaltningen for derved at sikre domstole, der var uafhængige af den lovgivende og den udøvende magt. De vise grundlovsfædre var imidlertid klar over, at skulle denne uafhængighed sikres og domstolenes ligestilling opnås, kunne det kun ske ved samtidig at indføre mundtlighed og offentlighed i retsplejen. Der gik imidlertid 70 år, før dette krav blev gennemført med retsplejeloven i 1919, og her i jubilæumsåret for retsplejeloven er der da grund til at glæde sig over, at den højtærede og energiske justitsminister har givet tilsagn om at fremskynde tempoet inden for retsplejen. Men vi kan så samtidig stille spørgsmålet, hvorfor man i 1849 ikke stillede krav om offentlighed i forvaltningen. Svaret må sikkert for en del ligge i den omstændighed, at forvaltningen dengang havde et beskedent omfang, men det offentliges aktivitet, der jo har accelereret særlig de sidste 20-30 år, er blevet vidtfavnende.

Et utal af love og bekendtgørelser sendes i hovedet på de sagesløse borgere, der for de flestes vedkommende end ikke forstår det moderne lovsprog. Hertil kommer yderligere, at den politiske debat efterhånden er blevet så teknisk betonet, så økonomisk videnskabelig, at selv vi herinde i det høje ting tilgiver, at den gode borger trods alt